

Торгівля як вид послуг

Мета: сформувати уявлення про суть торгівлі, як складової економічних відносин, ознайомити з поняттями «експорт», «імпорт», «міжнародні організації»; розвивати вміння аналізувати, характеризувати міжнародні організації та їх роль у світовому виробництві та ринку товарів і послуг, працювати зі статистичними даними, а також орієнтуватися в світових економічних відносинах та чинниках, що цьому сприяють; виховувати практичність, патріотизм, економічну культуру.

Тип уроку: комбінований

Основні терміни та поняття: експорт, імпорт, міжнародні організації, біржа, ринкова система.

Обладнання та матеріали: підручник, робочі зошити, презентація. Атлас

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань: пройти тестування «Транспорт світу і України» <https://vseosvita.ua/test/start/lym037>

III. Мотивація навчальної діяльності

IV. Вивчення нового матеріалу

V. Узагальнення

Домашнє завдання

- 1.Провідний вид транспорту.....
- 2.Швидкий та маневровий.....
- 3.Не залежить від кліматичних умов.....
- 4.Висока собівартість....
- 5.Дорогі будівництво та експлуатація....
- 6.Одночасно є можливість масового транспортування вантажів та пасажирів....
- 7.1 місце за пасажирообігом....
- 8.Особливе значення для обслуговування сільського господарства.....

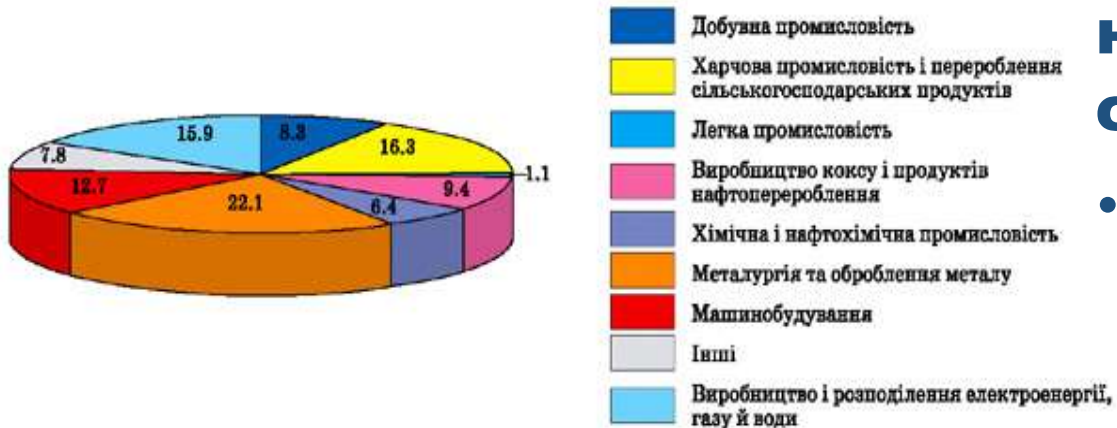
Жодна країна світу не може обійтися без торгівлі. Торгівля акумулює в собі специфічні особливості вироблених товарів і наданих послуг, їх споживчі якості, уявлення покупців про можливості товарів задовольняти потреби. За допомогою зовнішньої торгівлі національна економіка взаємодіє з господарствами інших країн. Завдяки міжнародній торгівлі досягається вищий рівень задоволення потреб для населення кожної з торгуючих країн (хоча, може, і не однаковою мірою). Кожен із нас майже щодня користується послугами торгівлі. Тому надзвичайно важливо розуміти особливості розвитку та сучасні форми організації торгівлі в Україні та світі.

Пригадайте

- що таке міжнародний поділ праці, світовий ринок, світове господарство?

- **МПП** — спеціалізація країн світу на виробництві певних видів продукції та послуг, які пропонуються на світовий ринок
- **Світовий ринок** — система обміну товарами та послугами на міждержавному рівні
- **Світове господарство** — історично сформована сукупність взаємопов'язаних у результаті міжнародного поділу праці національних господарств країн світу

- яким виробництвом належить провідне місце в економіці України?

Торгівля

— це складова сфери послуг, яка забезпечує реалізацію товарів шляхом купівлі-продажу та виконує роль посередника між виробниками та споживачами

- За формами територіальної організації розрізняють внутрішню та зовнішню торгівлю

Внутрішня торгівля

Оптова торгівля

- забезпечує доставку товарів від виробника до споживача всередині однієї країни
- поділяється на **оптову та роздрібну**
- Особливістю **оптової торгівлі** є те, що вона пов'язана зі значними обсягами торгових угод, товари продаються великими партіями

Роздрібна торгівля

- Підприємства **роздрібної торгівлі** — різноманітні магазини, торговельні комплекси, продовольчі та речові ринки — забезпечують продаж товарів безпосередньо споживачам, тобто нам із вами

Зовнішня торгівля

- є найдавнішою формою економічних відносин між країнам
- **Основна мета** — вивезення одних товарів і послуг за межі держави (**експорт**) та ввезенні інших із-за кордону (**імпорт**)
- дає змогу країнам спеціалізуватися на тих видах діяльності, які для них є найбільш вигідними

Спеціалізація Швейцарії

Спеціалізація Китаю

Спеціалізація
Нідерландів

- **зовнішньоторговельну діяльність країни характеризує торговельний баланс** — співвідношення вартості експорту та імпорту країни
- **додатне сальдо** зовнішньоторговельного балансу — держава продає товарів більше, ніж купує
- **від'ємне сальдо** зовнішньоторговельного балансу — якщо імпорт перевищує експорт
- **Обсяг зовнішньої торгівлі держави визначається її зовнішньоторговельним обігом** — сумою вартості експорту та імпорту

Зовнішня торгівля України в першому півріччі 2018 р.

Показник	Експорт, млн USD	Імпорт, млн USD	Сальдо, млн USD
Товари	26876,2	30939,9	-4063,7
Послуги	5377,9	2551,5	2826,4
Разом товари та послуги	32254,1	33491,4	-1237,3

За даними Держстату.

- Україна здійснює зовнішньоторговельні операції з **понад 200 країнами** світу, але головними торговельними партнерами на сьогодні є держави **Європейського Союзу**
- **Зовнішньоторговельний обіг** України з країнами ЄС перевищує **28 млрд дол**

- До країн ЄС експортується **понад 30%** українських товарів, що надходять на зовнішній ринок, а **імпорт перевищує 40%**.
- **Найбільше з Європи привозять:**
  - обладнання
  - машин
  - транспортних засобів
- **зростають закупки**
  - полімерних матеріалів
  - фармацевтичної продукції
  - паперу

- Підписання **Угоди про асоціацію між Україною та ЄС** створює сприятливі перспективи для подальшого розвитку економічних зв'язків та поглиблення економічної інтеграції

- **Найбільші експортні поставки** здійснюються до:
  - країн Європи — Італії, Польщі, Німеччини, Іспанії
  - також до США, Туреччини, Китаю, Єгипту, Індії
- **Найбільші імпорتنі надходження** товарів в Україну:
  - з країн ЄС — з Німеччини, Польщі, Угорщини та Італії
  - з інших країн — з Китаю, Білорусі, США

Експорт товарів Україна - ЄС

Загальні підсумки 2018 року

Структура експорту товарів з України до країн ЄС (28) за 2018 рік

ТОП-15 товарів, обсяг яких збільшився

ТОП-15 товарів, обсяг яких зменшився

Торгівля послугами

- Обсяги **торгівлі послугами** в Україні значно менші, ніж товарами, але на відміну від останніх, зовнішньоторговельне **сальдо у сфері послуг є додатним**
- **питому вагу в загальному обсязі українського експорту послуг становлять:**

- транспортні
- жомп'ютерні
- інформаційні

- **імпорту:**

- транспортні
- фінансові
- туристичні

- **Головні партнери України з експорту та імпорту послуг є:**

- ЄС (Німеччина, Польща, Велика Британія, Кіпр)
- США
- Туреччина
- Швейцарія

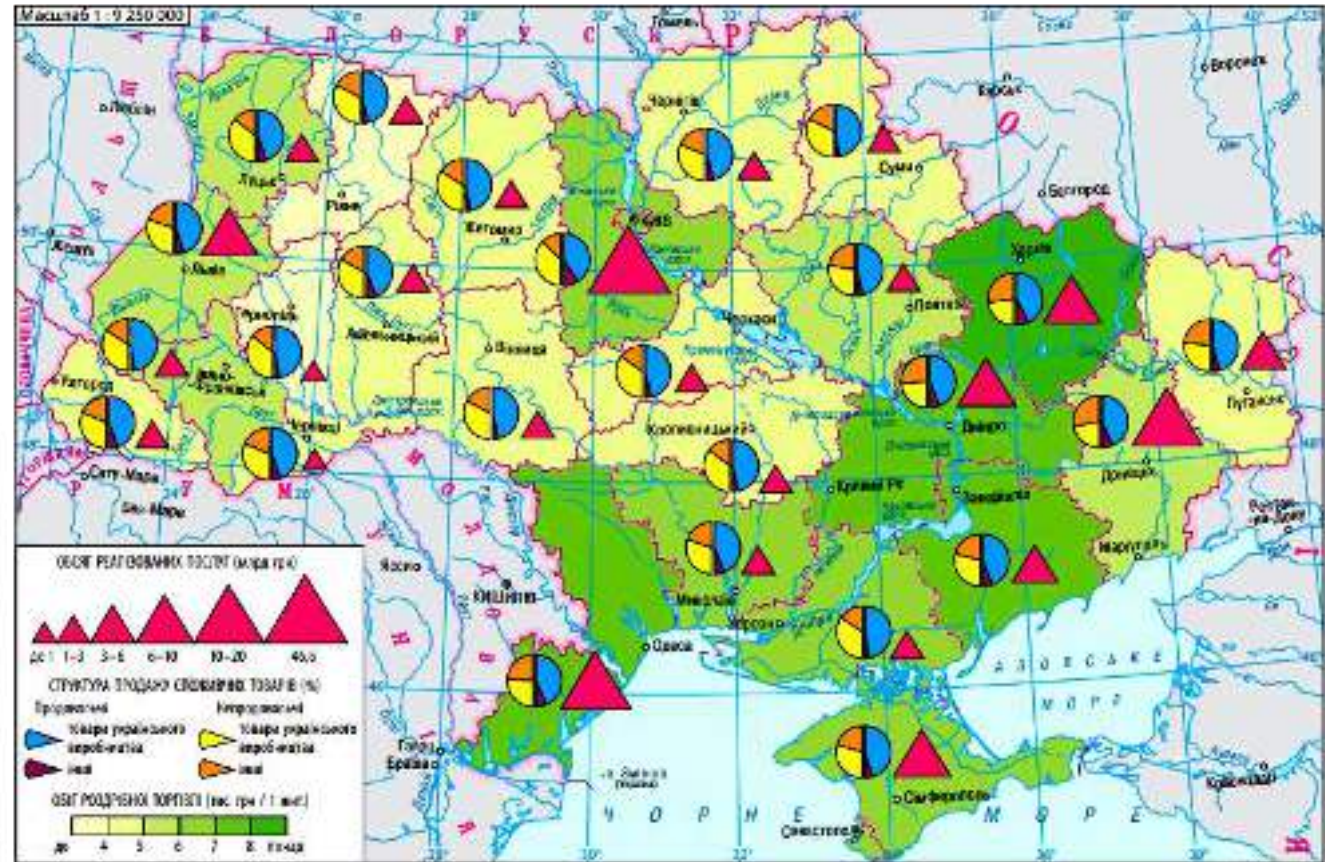

Роздрібна торгівля товарами та послугами в Україні

• Серед товарів, що реалізуються через підприємства роздрібної торгівлі в Україні, **найбільшу частку складають:**

- продукти харчування
- вироби легкої промисловості
- побутова техніка тощо

Роздрібна торгівля товарами та послугами в Україні

- Провідні позиції за обсягами продажу посідають великі **торговельні мережі**: «АТБ-Маркет», «Фоззі груп», «Фуршет», «Караван», «Ашан», «Таврія-В» тощо

• Найбільш популярними послугами для жителів України є:

- фінансові
- фармацевтичні
- туристичні
- страхування
- поштовий сервіс
- послуги прокату
- забезпечення доступу до мережі Інтернет,

- Існує безпосередня залежність між розміром населеного пункту та рівнем розвитку торговельних мереж: **чим більшим є населений пункт → тим більше в ньому підприємств торгівлі → різноманітніший асортимент товарів і послуг**
- За кількістю підприємств роздрібної торгівлі товарами та послугами лідерами є **найбільші міста та міста-мільйонери**

Топ-10 розничных операторов FMCG Києва по количеству магазинов, апрель 2018 г.			
Место в рейтинге	Сеть	Лого	Количество магазинов
1	Fozzy Group		207
2	АТБ		131
3	ЛотОК		57
4	ЭКО маркет		44
5	Ритейл Групп		34
6	NOVUS		24
7	Billa		23
8	Фуршет		21
9	Buffet		19
10	КОЛО		15

Робимо висновки

- **Торгівля — одна з важливих складових сфери послуг. Внутрішня торгівля є з'єднуючою ланкою між виробниками та споживачами продукції в межах національного господарства. Зовнішня торгівля забезпечує товарообмін між країнами світу в умовах міжнародного поділу праці**
- **Основними показниками зовнішньої торгівлі є обсяг та структура експорту й імпорту, зовнішньоторговельний баланс, зовнішньоторговельний обіг**
- **Зовнішня та внутрішня торгівля посідають важливе місце в розвитку економіки України**
- **Характерною рисою українського експорту є його сировинна спрямованість. Основну частку імпорту в Україну складають енергоносії**
- **На нерівномірність концентрації підприємств роздрібної торгівлі в Україні насамперед впливають людність поселень та доходи населення, загальний рівень економічного розвитку регіону, розвиток транспорту**

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Пройти тестування з теми «Транспорт світу і України»

<https://vseosvita.ua/test/start/lym037>

Читати п 37,38, матеріал конспекту

Робота в зошиті: знайти інформацію

- **Що таке Світовий ринок товарів**
- **Що таке Світовий ринок послуг**
- **Провідні експортери та імпортери у світовій торгівлі товарами**
- **Основні експортні товарні потоки між регіонами світу**
- **Світова організація торгівлі**
- **Регіональні зони вільної торгівлі**
- **Основні групи товарів світової торгівлі**